

Tone Rode
PRAREKA

*El tiempo es la sustancia de que estoy hecho.
El tiempo es un río que me arrebató, pero yo soy el río;
es un tigre que me destroza, pero yo soy el tigre;
es un fuego que me consume, pero yo soy el fuego.*

Jorge Luis Borges

*No matter what gets in the way
and which way the wind does blow,
and as long as it does I'll just sit here
and watch the river flow.*

Bob Dylan

*Odhaja čas.
Odhaja svet.
Odhaja dom.*

*Odhajaš ti.
Odhajam jaz.*

*Ostaja dih,
ki kot potok
brblja tjavendan:*

kje je on?

ČAS

REK

vse plove v rek brez dna in brez obzorja
vse se blešči v svetlobi ene zvezde
vse trepeta pred grozo iste sestre
vse prasketa v objemu tega ognja

krma živini so utvare zemske
bolnika omama znanosti napori
vse bo pordečila ta luč ob zori
vse bo zagrnil plaz njene beline

belo bo vse v prisotnosti svetlobe
bela bo struga reke zgodovine
bele stopinje na sneženi odeji
ti bodo edina pot iz te doline

II

Buenos Aires

CHRONOS

tesnó se naslanjaš na steno in gledaš prehojeno gledaš nazaj
nikoli tja čez v senco grmade teles v pasti madone četverih
soglasnikov kot da je ne bi biló kot da se ji ne bi izmikal v
gravitacijski pogojenosti dveh dimenzij in štirih vetrov zemlje
skorje s severa juga vzhoda zahoda ne zmoresš pogleda navzgor
v črni velum vesolja v polno velnico stvarstva

12

rojen za hojo po jalovih tleh vedno znova ubiraš pešpot po
kateri si že neštetokrat šel saj po milosti nekaj odstrtih zakonov
že petsto let veš da je zemlja neobhodno okrogla da je zvezda
nad tabo milni mehurček prapiha ali val izvirnega poka ti pa iz
vode in prahu za hip vnet razum s slo spoznanja ter sluhom za
dobro in zlo

ki mu je sicer uspelo za dva tri štirideset let podaljšati delovanje
telesa za nekaj genov več ali manj prodreti v zakone spočetja
za par sto tisoč kilometrov oddaljiti se od popka a čigar
vsakdan je bil in bo nikoli povsem razumljiv mali svet med
oklepajem skrivnosti življenja v kleščah mikroskopske temè in
vseobsežnega mraza vesolja

v ta misterij posegaš včasih nezavedno lahkotno nerodno
kot pohodi deček hrošča včasih z logiko mehanika ki se loti
menjalnika ali valja v imenu še kakšnega niču izmaknjene
bitja srca rojevaš in ubijaš spačka na to skorjo bi pisal prihodnost
diktiral preteklost popravljaj na skorjo pa prime le taka tik taka
tik čačka

Buenos Aires

KAIROS

pljuskanje polken
pljuskanje časa
vzhajanje kruha
umiranje kvasa

iztekanje v baker
prevleke zatona
prepletanje stavkov
aprilskega mraza

upanje v tebe
upor in vdaja
daritev in sreča
šopek in vaza

zastava in jadro
in krov brodolomca
ožarjena ura
otetega izgnanca

TOK

od alfe do omega se selimo
nastanemo migamo otrpnemo
verjamemo v energijo in materijo

slutimo da se pretakata druga v drugo
upamo da sta po Einsteinu
na kvadrat? povezani

14

redko v molu kdaj v duru
slišimo zakone kot ubrane pesmi
sicer snujemo imena

v mrtvih jezikih kar nam daje
občutek obvladanja uganke
okoli nas in v sebi

tako se od a do ž življenja
iz 0 v ∞ aritmetičnega zaporedja
giblujemo in smo

vanj vrženi iz nič iztrgani
na traku tega trajanja
se mislimo

dokler se v prah in sevanje sveta
predvideno ali znenada

do konca časa
ali vstajenja mesa

impulz

dih
bit
dej
luč

ne iztelesimo
in izzemljimo

Buenos Aires

TRINTA E QUATRO

16 danes sem prvič zanikal gubo na robu obraza nisem ne mogel ne hotel odčesati teh nekaj dni do devete postaje za tretjim ovinkom na progi življenja nasmehnil sem se kar se je dalo naravno in rekel trinta e quatro senhora gislene zunaj je lilo kislino iz škafa nebes svetega pavla notri je dušila vročina edinstvenega brazilskega žanra izpil sem ponujeno kavo zaprl notesnik ponudil obe roki v pozdrav v bogdaj nikoli nasvidenje in se spustil po stopnicah navzdol do mokrega asfalta tako sem prvič zanikal gubo na robu obraza in naskočil nov kos odmerjenega vsakdana dolgo sem upehan tiktakal na zadnjem sedežu taksija premleval sem ure in leta od otroštva do sedanjega hipa in stanja potem sem se vdal čemurkoli naj me čaka saj sem zaljubljen v to grešno dolino spoznanja pa naj se smrt skriva za mislijo slehernega zemljana tako pač biló je in bo ti bereš te mokre odtise jaz rišem nove stopinje na luskinah tekočega traka trinta e quatro senhora gislene trinta e quatro naj večnost počaka

São Paulo

ONSTRAN

Ugašam luč nad vzglavjem naslonjala.
Po zaslonu plujejo naslovi v plapolajočo noč,
ki je vpila sliko starca na smrtni postelji.

Izdihnil je. Za njim ostajajo spomin,
poslednja črno-bela slika zbranih hčerk
in zadnji val zvenenja votlega življenja.

Za njim grem še jaz, eden izmed štiristo šestih
v zalučanem jeklenem kopju upanja;
padam v votlino noči,

dušim nevero v moč spomina,
trdim, da je, da tam na njenem dnu,
da na vse vpliva polnost bivanja.

Mar je sploh možna večna sreča,
če je ne moreš deliti z vsemi,
ki si jih ljubil in so te ljubili?

Je mar popolna milost zrenja Vseljubečega,
če si razpet med srečo Njegove bližine
in bolečino oddaljenosti trpečega pogrešanega?

Je raj, so res nebesa,
če se ne snidemo prav vsi
in vsak od nas na pragu večnega?

Je raj,
če ni za vsakogar
poslednje možnosti vsesrečanja?

Ugašam luč nad vzglavjem naslonjala.
Še zadnjič nazdravljam
zapitemu starcu in upam,

da ga onstran izgorelega življenja,
onkraj potrebnega ozaveščanja,
še kdaj objamejo hčere.

Nad Atlantikom, ob filmu Hanging up

MEDČAS

roberto ne ve ali zahaja v manaus po igrano strast amazonskih deklet ali po smisel življenja svetlana se išče na stopnišču škofjeloškega župnišča mike menja službo in naslov na dve leti na sledi napredka natasha bi se raje prodala za evre v madridu kakor kelnarila v moskvi john po kariernih stopničkah prihaja do laskavega naziva in prvega milijona hugo je pravkar odplul z ilhe bele z novim čolnom novo ženo novo hčerjo in novim pudljem francois si želi martinovo žensko iz binozera ker ga je njegova pustila v parizu janezu se zdi da je slovenska kri boljša od argentinske in da naj bi to vplivalo na kvaliteto pleskanja bengt ni zadovoljen s švedsko pokojnino in tedensko dozo golfa jaz pa bi pisal vendar preslišal zven reda v stvareh in besedičil ne da bi prej pazljivo poslušal ti bi hotel nekaj drugega ne tega kar je dano on noče drugega kot to kar mu je vzeto kje je delavnik poklica ko je četrtek služenja preteklost petek žrtve anahronizem nedelja vstajenja neznanstvena fantastika tako živimo v trajanju pozabe z mantra sprenevedanja zen senco dvoma diverzije gledanja drugam zavlačevanja naš čas je tisto vmes – medčas – dobro jutro sobota entertainmenta

NUJNOST

Narobe. Nekaj je narobe.
Nekaj je navzkriž.

Na robah in v jedru
je na dnevnem redu greh.

Oblak zverženih sinaps
pometa babilonski sviž.

20

Trpimo in trpinčimo.
Napor gre v prazen meh.

Vse mine. Mora preminiti.
Jaz in ti.

Nič ni enkratnega na naju,
če ni končnosti.

Buenos Aires

ŠKRŽAT

Škržat ne ve za smer, za moč viharja,
ne klanja se vprašanju smisla,
ne tipa v temi stene časa,
ne skriva v sebi brezna niča.

Odziva se na žarek z obzorja,
ki svojo moč v drevo preliva
in kal življenja vedno znova obnavlja
in bit škržata celostno razkriva.

To je borovcem lastna melodija.
To so poljubi morja v čela skal.
Vsak val je déjà vu brezkončnega poletja.
Utrip od sonca vstalega srca.

21

Slanica, Murter

POTOK

Potok
se ne ustavi

naraste dere preplavi
ne usahne in se ne ustavi

teče z letnimi časi
vedno enak in vedno drugačen

22

s človeškimi leti
z zemskimi dobami

s kroženjem planetov
z vrtečim se svetom

iz skale v morje
iz lave v vale
iz kota v tok

izpod neba v globine
in spet nazaj v višine

nekega belega dne
nas s svojim cvetjem pokrije

potem se izteče v struge –
ne zase – za tebe in druge

na sled sence zarje
tostranskega obupa

v molitev razpokane zemlje
v obljubo nekega daljnega morja